

Til Samnanger kommune

Budsjettuttale til budsjettet for 2023

Utdanningsforbundet Samnanger (UDF) viser til samtale med økonomisjef, der ein fekk utsett frist.

UDF ønsker å kommentera følgande:

1.0 BUDSJETTPROSESS:

UDF har vore i konflikt i haust, og dermed ikkje kunna delta i budsjettprosessen.

Då streiken/konflikten var over, viste det seg at heller ikkje hovudtillitsvalde (HTV) i dei andre organisasjonane har vore involverte i budsjettprosessen på kommunalt nivå. Dette strir mot Hovudavtala med KS (HA), som legg vekt på at tillitsvalde skal ha informasjon og reell medverknad så tidleg som mogleg i prosessar som har påverknad på arbeidstilhøve. Budsjett er i høgaste grad ei slik sak. Medråderetten og partssamarbeidet er tufta på HA, og partane er gjensidig forplikta på den.

UDF vil be om at arbeidsgivar i budsjettprosessen for 2024, tar HA på alvor, og involverer hovudtillitsvalde frå dag ein. Ein vil også gjera framlegg om at partane (arbeidsgivar og arbeidstakarorganisasjonane v/ hovudtillitsvalde) utarbeider eit berekraftig system for budsjettarbeidet i framtida. Ein minner om rapport frå dåverande rådmann si arbeidsgruppa i 2020, der det vart laga ein modell for årleg prosess for timesøknad i skulane. (Vedtak KS-104/2020 og KS-003/2021, KS-063/2021).

Det er viktig at administrasjonen og politikarar les notane/teksten som ligg ved budsjetta som er levert frå einingane. Der er tilhøva godt skildra, men tala kan vera endra i etterkant, slik at notane ikkje stemmer lenger. Einingsleiarane har ikkje hatt høve til å endra notane etter ev endringar gjort frå adminstrasjonen.

Når det gjeld sjølve det framlagte budsjettframlegget for 2023, har UDF følgande kommentarar:

1.1 GENERELT

UDF reagerer på siste setninga i rådmannen sin uttale om sektor oppvekst:

«Sektoren viser til at det i tråd med demografiendringane må gjerast endringar/nedtrekk på oppvekst for å kunne finansiere utfordringane innan helse og omsorg.»

UDF meiner dette er å setta svake grupper opp mot kvarandre. Oppvekstsektoren har tatt store kutt dei siste åra, og UDF meiner det no nærmar seg grensa for lovleg drift i nokre einingar. UDF er svært usamd med denne uttalen frå kommunalsjef oppvekst, særleg i lys av

at ein ikkje har vore involvert i budsjettarbeidet. Kommunalsjef oppvekst si oppgåve er å sjå til at skular og barnehagar vert drivne pedagogisk og HMT-messig forsvarleg, og i tråd med lov og avtaleverk.

Signalet frå tilsette i einingane er at ein nærmar seg smertegrensa i høve dette. I tillegg er det verdt å peika på at når bemanninga går ned, går sjukefråveret som oftast opp, og gir auka vikarutgifter og meir ustabile tilhøve for sårbare barn i barnehage og skule.

Elles meiner UDF at med eit pt. høgt tal barnevernsaker, bemanningsutfordringar i barnevernet og stort fokus på dei sårbare barna og deira psykiske helse, er det ingen god ide å bygga ned laget rundt barnet. Ein burde heller profilert seg med auka bemanning i barnehage og skule, som ein del av satsinga og arbeidet for betre psykisk helse, jf Kvam kommune, som har gjort dette. Skal Samnanger kommune då skjera ytterlegare ned på bemanning? Det er konsekvensen av dei føreslegne kutta.

Ein erfarer no at potensielle tilflyttarar ringer barnehagane for å undersøka om det er mogleg å få plass, eller skulane for å forhøyra seg om skuletilbodet i Samnanger.

UDF meiner at kommunen bør jobba for å auka folketalet i aldersgruppa 25-45. Då er satsing på skule og barnehage viktig! Me veit at mange vel å busetta seg fast når barna startar på skulen. Her kan det ligga eit stort potensiale, men då lyt ein ha tilgang på barnehageplassar, og halda gruppestorleiken i skulane nede. Det er dette som «drar folk».

Om ein ønsker fleire tilflyttarar, bør ein altså, etter UDF sitt syn, satsa på barn og unge, som er framtida vår!

2.0 BAKGRUNNSTAL

UDF vil gjer merksam på at oppvekstsektoren i Samnanger allereie vert drifta svært økonomisk, etter dels store budsjettkutt inneverande år og åra før. Skal ein kutta, blir også det aller meste av kutta å leggja i hausthalvåret.

Sjå [Kommuneanalysen: finn tallene for din kommune | UNICEF](#)

Henta frå [Kommuneanalysen 2022 UNICEF lav.pdf](#)

2.1 SKULE generelt.

Tala, som UNICEF, som ein nøytralpart, har henta frå SSB, viser at skulane i Samnanger skårar vesentleg lågare enn landsgjennomsnittet på følgjande område:

Brutto driftsutgifter per barn 6-15 år, ligg 14% under landsgjennomsnittet.

Brutto investeringsutgifter per barn 6-15 år, ligg heile 80% under landsgjennomsnittet!

Samnanger har gjennomsnittleg gruppestorleik i skulen på 15 elevar, mot 13,4 elevar per gruppe/klasse på landsgjennomsnittet.

Talet på lærarar med pedagogisk utdanning i skulen er 85%, mot 71,7% på landsbasis. Dette er bra, men bør bli betre. Ein har berre ein vikar med pedagogisk utdanning å ty til. Med store utgifter til

vikarar, meine UDF det vil vera riktig å tilsetta faste vikarar, der td. noko av stillinga er fast, medan resten er «ringevikar».

Tala viser at skulane i Samnanger er kostnadseffektive, og etter store budsjettkutt inneverande år, meiner UDF at det er urimeleg å kutta meir i skulebudsjetta.

Det er ikkje mogleg å kutta meir i skulebudsjetta, utan å seia opp tilsette, noko som vil gå ut over kvaliteten i opplæringstilbodet.

2.2 SAMNANGER UNGDOMSSKULE (SUS) – konsekvensar av budsjettkutt.

Døme på konsekvensar av ev nedskjeringar:

- 8. trinn vert samla i alle fag, alle timar, totalt 28 elevar hausten 2023.
- Arbeidslivsfaget må takast bort, då språkfag og fordjupingsfag er fag kommunen pliktar å tilby.
- Færre praktiske valfag å velja mellom, og større grupper.
- Kutt i aktivitetar som kafe, skidag, overnattingstur, skuleturar.
- 28 elevar i gymsalen: avgrensa kva aktivitetar ein kan gjennomføra.
- Teori med heile trinnet i mat og helse, mindre tid til praktiske aktivitetar/matlaging.
- Redusert bemanning på leksetid.
- Ikkje nye læreverk i engelsk og norsk dette året heller, .
- Mindre tid til oppfølging av enkeltelevar. Oppsamlingstimar med spesialundervisning ikkje mogeleg. Svake elevar vert skadelidande.
- Auka bruk av ufaglærte som lærarvikarar.
- Færre spes.ped. timar, redusert tilbod til elevar med rett på spesialundervisning (IOP.)
- Ungdomsskulen har fått **80 000 til lunsj for elevane** frå kommunestyret. Det er eit flott tiltak, men krev tilleggsressursar i form av tilsette. Midlane til lunsjen dekkar kostnaden til mat, men når det skal kuttast i budsjettet, er det krevjande å bruke mykje personalressursar i tillegg på dette.
- Praktisk utfordrande på SUS å ha fleire timar der alle på trinnet er samla, fordi det berre er eitt klasserom som er stort nok til 28-33 elevar.

2.3 SAMNANGER BARNESKULE (SAMBA)

Døme på korleis eventuelle nedskjeringar kan gjennomførast og konsekvensane av dette:

- Samnanger kommune er berre pliktige å gi tilbod om SFO dei 190 skuledagane i året. Ved å redusera tilbodet til minimum, kan ein spare på løn.
- Skulen må få dekkja dei statsbestemte utgiftene med gratis SFO til 1.klassingar. Pengane er løyvde til kommunen. UDF krev at dei blir brukte til føremålet, og tilført skulen sitt budsjett.
- Kommunen har også mottatt pengar for flyktningar frå Ukraina, for barn/elevar, må desse tilførast barnehage/skule. Tolk er viktig for å kunna gi desse sårbare barna dei beste føresetnadene. Kutt etter eit halvår med tolk er ikkje got nok.
- Utsetta innkjøp av 60/70 nye PC-ar til elevar og lærarar på grunn av utdatering. (Frekvensen er sett av IKT-NH.)
- Større grupper – enno dårlegare utslag på kommuneanalysen.
- Færre aktivitetar som td skidag. (andre aktivitetar som kostar pengar, er allereie kutta)
- Kutta ned leirskuletilbodet (færre dagar).

3.0 BARNEHAGE GENERELT:

Her er det grunn til å merka seg at ein har normer for bemanning som skal oppfyllest, og at det kan vera vanskeleg å trekka ned ytterlegare på grunna av ulike faktorar.

- Brutto driftsutgifter (Unicef) per barn 1-5 år, ligg 6% over landsgjennomsnittet (=kr 14 000)
- Brutto investeringsutgifter ligg heile 100% under landsgjennomsnittet (kr 17 000)!
- Samla drifts- og investeringsbudsjett ligg også under landsgjennomsnittet (236 000 per barn) med ca 2000 kroner per barn per år.
- I samnangerbarnehagane har 47% av tilsette pedagogisk utdanning, medan landsgjennomsnittet er 44,4%.

Desse punkta syner at også barnehagedrifta er kostnadseffektiv i Samnanger.

UDF vil likevel minna kommunestyret om at bemanningsnorma ikkje er oppfylt heile dagen. Bemanningsnorma er, som mange vil kjenna til, berre overhalden omtrent 3-4 timar kvar dag, pga møte, plantid, matførebuingar, rydding mm. Plantida skal vera minimum fire timar kvar veke for dei pedagogiske leiarane. Samnanger kommune har alltid lagt på minimum her. Dette kan ikkje kuttast lengre ned.

Utfordring for barnehagane og kommunen er at det i det siste har ringt folk kvar veke som ønsker barnehageplass i kommunen. Kommunen har ingen ledige plassar, verken i Vassloppa eller Dråpeslottet, då det blir for mange born per pedagog (pedagognorma). Det er ledig areal, men ikkje nok tilsette. Dette er synd, då det kan vere med å hemma tilflyttinga til Samnanger.

3.1 VASSLOPPA BARNEHAGE

- Det er blitt dyrare tilsette, fleire fagarbeidarar har auka sin ansiennitet og dermed høgare løn og nokre har tatt vidareutdanning og fått lønsauke pga det.
- I fjor blei posten ferievikar sletta, til no i år er det brukt ca.160 000
- Ferievikar er lagt inn i budsjettet for 2023, viser dermed lite sparing.
- Vassloppa la ned ei avdeling i august 2022, dette nedtrekket vart lagt inn frå august-22, og viser dermed ikkje igjen, då andre utgifter, som nemnt over, har auka.
- Å stenga barnehagen heilt 2 veker i sommar, vil også vere med å spare vikarutgifter. Den eine veka i sommar var det ikkje reelt behov for open barnehage. (Berre to barn møtte opp denne veka, medan tre tilsette var på jobb.)

Uttalen vedtatt i styremøte 28.nov 2022.

Jarle Tverli, leiar